

ChristenUnie

Algemene Beschouwingen

2013-2014

Gemeente Stadskanaal

WOORD VOORAF

De ChristenUnie Stadskanaal heeft de algemene beschouwingen dit keer de titel 'Fundament' meegegeven. Fundament heeft alles te maken met grondslag, met dát waarop iets steunt. Zonder fundament, zonder grondslag is alles wankel, onveilig en onzeker.

Wie kent niet de Bijbelse gelijkenis van de wijze en de dwaze bouwer. De wijze/verstandige man bouwde een huis met een goed fundament op een rots. De dwaze/onnadenkende man bouwde zijn huis op zand, zonder fundament. Toen er een watervloed kwam, bleef het huis op het fundament/ de rots staan, maar dat zonder fundament werd weggeslagen. (Mattheüs 7 vers 24-27)

De Heere Jezus Christus zegt in overdrachtelijke zin: Wie tot Hem komt en Zijn woorden hoort en die ook doet, is gelijk aan de wijze bouwer. Die bouwt op een goed fundament en dat heeft toekomst.

De ChristenUnie fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel. De samenvatting door Jezus gegeven van de 10 geboden, God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf, daar zal niet alleen elk individu maar ook de samenleving wél bij varen. Dat is het fundament van waaruit de ChristenUnie politiek wil bedrijven. Zeker, met vallen en opstaan, met fouten en gebreken -helaas ja niets en niemand is volmaakt- maar wél vanuit een vastomlijnd en helder fundament. Zo hoopt de ChristenUnie Stadskanaal ook deze Algemene Beschouwingen voor de laatste keer deze raadsperiode te houden.

Ook dit jaar ligt er weer een voorjaarsnota 2013 en afzonderlijk een perspectiefnota 2014-2017. In onze algemene beschouwingen volgen wij de programma-indeling en zullen wij voor zover nodig in gaan op wat er in de voorjaarsnota dan wel perspectiefnota over het desbetreffende onderwerp staat vermeld.

INLEIDING

Er is een nieuw regeerakkoord opgesteld met als titel “Bruggen slaan”. Het is te hopen dat het op verschillende terreinen geen “Brug te ver” wordt. Welke gevolgen het nieuwe regeerakkoord zal hebben op de gemeentelijke financiën is nu nog steeds niet bekend. Zoals het nu lijkt gaan de decentralisaties in het sociale domein gewoon door. Dit alles dienen de gemeentes echter uit te voeren met minder geld. Er moeten keuzes worden gemaakt die voor de inwoners van de gemeente Stadskanaal soms verstreckende gevolgen kunnen hebben. De gemeente gaat steeds meer het uitvoeringsloket worden, met de daarbij behorende regels en een zuinig budget. Wat is de daadwerkelijke invloed van de gemeente nog op het beleid? Want de verantwoordelijkheid voor de uitvoering wordt immers steeds groter. Zijn we alert genoeg op de correcte uitvoering, dit ook gezien de huidige miljoenenfraude in de zorg.

Bij alle ontwikkelingen en uitbreidingen van taken staan er in de visie van de ChristenUnie fractie een aantal uitgangspunten centraal:

- Behoud van Christelijke waarden en normen
- Handhaving van de basisvoorzieningen in de gemeente
- De kwetsbaren in de samenleving zo min mogelijk proberen te treffen door de bezuinigingen
- Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en mantelzorg
- Tekorten in de begroting worden primair opgelost door bezuinigingen.

NIEUW BELEID

Het is mooi dat de provincie extra geld heeft gereserveerd voor de spoorlijn Veendam Stadskanaal. Nu kan er gestart worden met de planuitwerkingsfase. Wij blijven van u vragen hier nauw bij betrokken te blijven, zodat de vaart erin blijft. Wij als gemeente moeten niet gaan afwachten maar zelf vol doorstomen en met goede uitgewerkte plannen komen voor wat betreft de locatie van het station. Focus niet op 1 plaats (oude Philipsterrein) maar onderzoek meerdere mogelijkheden. Doe het in één keer goed, maak niet te grote plannen en zorg dat gedurende het traject e.e.a. bijgesteld kan worden, met de mogelijkheid om eventueel later op te schalen. Tevens blijven wij van mening dat het spoor doorgetrokken dient te worden richting Emmen, zodat er ook ontsluiting via Emmen naar Zwolle komt voor ons gebied. Bent u dit met ons eens?

Dat wij vooraf meer worden betrokken bij beleidsvorming waarderen wij. Dit is ons ook beloofd bij de sportnota. Wanneer kunnen wij de startnotitie tegemoet zien?

De fusie van het Refaja Ziekenhuis met het Scheper Ziekenhuis te Emmen en Bethesda Ziekenhuis te Hoogeveen wordt naar alle waarschijnlijkheid doorgevoerd. Bent u het met ons van mening dat het nú de tijd is om onderzoek te doen naar het verder ontwikkelen van het Science park?

Programma 1

WELZIJN EN ZORG

We vinden het een goede ontwikkeling dat het sturen op resultaat gaat plaatsvinden i.p.v. op activiteiten. Hierbij gaat het vooral om de relatie met organisaties. Veel ingrijpender is dat wat we van de samenleving zelf vragen. We verwachten het niet langer van de overheid maar van de mensen zelf. Wat kan iemand zelf nog, wat kan de partner, wat kunnen kinderen, vrienden, burens of de buurt betekenen. Dat is de essentie van welzijn nieuwe stijl en de Kanteling. De overheid moet bij het vormgeven van deze veranderingen rekening houden met die veranderende samenleving. Zowel mannen als vrouwen nemen deel aan het arbeidsproces en zijn daarmee niet continu beschikbaar voor mantelzorg in de directe omgeving of zorgtaken in een bredere omgeving. Hoe kunnen we zorgen dat burgers individueel meer gaan doen, zodat de professionele zorg een stapje terug kan doen? De ChristenUnie is van mening dat hierin de komende jaren onder regie van de gemeente flink moet worden geïnvesteerd. We moeten hierbij oppassen dat burgers zelfredzaamheid niet zien als; wij kunnen de weg vinden naar professionele zorg, zodat we geen beroep hoeven te doen op familie, vrienden of burens.

Bij de transitie van de thuiszorg moet er 40% worden bezuinigd op de huishoudelijke hulp. We pleiten ervoor om innovatieve ontwikkelingen te onderzoeken om zodoende te bezuinigen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn voor de gemeenschap van onschatbare waarde. Wij vinden het een belangrijke taak van de gemeente om deze mannen, vrouwen en ook jongeren te blijven ondersteunen en stimuleren. Ons bereiken met regelmaat berichten dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te krijgen in deze tijd van individualisering. We nemen aan dat dit bij u bekend is, maar is er ook over nagedacht hier iets aan te doen? Wanneer de mensen het gevoel hebben mede verantwoordelijk te zijn voor hun buurt, ontstaat er een gevoel van trots en eigenaarschap. Daarom moeten bestuurders leren los te laten om ruimte te geven aan de vrijwillige burger. Een suggestie onzerzijds; neem een herhalende wervingsoproep op in de Kanaalstreek. Vraag vrijwilligers voor een bepaalde (kortlopende) klus, zodat ze weten voor welke tijd er op hun gerekend wordt en wat er van hen wordt verwacht.

Ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorg dient te worden versterkt. Hier is het van belang dat wijkgericht gedacht wordt. Wij denken dat het zelfs beter is om buurtgericht of zelfs straatgericht met deze onderwerpen om te gaan. Breng vraag en aanbod in beeld in de buurt. Daar kan een vrijwilligersorganisatie of organisatie voor mantelzorg veel in betekenen.

Wij subsidiëren jaarlijks de vrijwilligersavond. Dekking vindt plaats uit het subsidiebudget WMO. De ChristenUnie is van mening dat het bedrag wat hiervoor wordt uitgetrokken (nu €5000,- incidenteel) structureel gemaakt dient te worden.

Opbouwwerk

We lezen in de voorjaarsnota dat Lefier heeft besloten om met ingang van 1 juli 2013 te stoppen met de inzet en cofinanciering van het opbouwwerk. De inzet wordt zodoende gehalveerd en vanaf 2014 vervalt de bijdrage helemaal. Kan deze functie dan nog wel naar behoren uitgevoerd worden? Dit ook in het licht van de onvrede bij de wijkraden, waardoor zelfs wijkraadsvoorzitters zijn teruggetreden.

Paragraaf Wmo

Mooi dat de effecten van de kanteling zichtbaar zijn in 2012 en dat er een voordeel met de begroting is gerealiseerd. We zijn benieuwd naar de voortgang van het project Welzijn Nieuwe Stijl in Musselkanaal, omdat dit tot verdere kostenbesparingen moet leiden in de toekomst. Wij wensen hierover een evaluatie te zien van de gesprekken met de zorgaanbieders en de resultaten van de pilot in Musselkanaal. Wanneer kunnen wij de voortgangsrapportage verwachten?

Kleinschalige zorg

De ChristenUnie vindt het van groot belang dat senioren en mensen met een handicap in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. In de kernen Onstwedde, Alteveer en Mussel moeten mensen zodra ze meer zorg nodig hebben naar plaatsen verhuizen, waar ze niemand kennen, waardoor ze hun vertrouwde omgeving kwijtraken. Daarom is het van groot belang dat er kleinschalige woonzorgprojecten komen in de kernen, waar mensen met thuiszorgondersteuning hun dagelijkse bezigheden kunnen blijven doen.

Nu vanaf 2014 wonen en zorg meer en meer van elkaar gescheiden wordt, is dit een ideale oplossing. De ChristenUnie roept het college op goed na te denken over de invulling van kleinschalige woonzorgprojecten, zodat ouderen in hun vertrouwde leefomgeving kunnen blijven wonen.

De wijkverpleegkundige

Per 1 januari 2015 gaat de overheid investeren in extra wijkverpleegkundigen, zodat de zorg dichtbij de mensen wordt geleverd.

Bij de vorige algemene beschouwingen (mei 2012) heeft de ChristenUnie, middels een door het college overgenomen motie, het college verzocht te bewerkstelligen dat de wijkverpleegkundige een plaats krijgt. In de rapportage, die we in januari jl. hebben ontvangen, over de zorggroep Meander m.b.t. de voortgang en de goede resultaten, wordt vermeldt dat in september dit jaar een voorstel voor 2014 zal worden gepresenteerd en dat we jaarlijks op de hoogte worden gehouden.

Wij dringen er sterk op aan dat ook samengewerkt wordt met andere zorgaanbieders, om de inzet van wijkverpleegkundigen in te bedden in gemeentelijk beleid.

Alcoholmatigingsbeleid

De ChristenUnie is een voorstander van het voortzetten van het alcoholmatigingsbeleid, nu het project in het laatste jaar is aangekomen. Het handhaven van de nieuwe regelgeving op dit terrein moet worden gecontinueerd.

Programma 2

WONEN EN VOORZIENINGEN

Bibliotheek

De ChristenUnie krijgt signalen dat het contact tussen de bibliotheek en de scholen niet goed loopt. Kunt u extra inspanning verrichten om te zorgen dat beide partijen weer met elkaar in contact komen?

Theater Geert Teis

Wij vinden het spijtig dat het onderzoek naar de verzelfstandiging van het Theater Geert Teis op dit moment geen doorgang vindt. We verwachten dat van uitstel geen afstel komt.

Project 250 jaar / Semslinie 400 jaar

Vooruitlopend heeft u een bedrag van €6.000,- beschikbaar gesteld.

De stichting die in het leven is geroepen zal diverse activiteiten organiseren. Hiervoor zal zeker een bijdrage gevraagd gaan worden aan o.a. de gemeente Stadskanaal. Uiteraard zijn wij wel van mening dat gezien de economische tijd waarin wij leven dat e.e.a. sober georganiseerd dient te worden.

Programma 3

JEUGD EN EDUCATIE

De ChristenUnie hecht aan het in stand houden van identiteitsgebonden zorg, ook binnen de pluriformiteit van de jeugdzorg. Verder willen we dat de verschillende vormen van begeleid wonen ook na de decentralisatie van de jeugdzorg behouden blijven. Bij de voorbereiding op de wet passend onderwijs gaan we ervan uit dat het wordt betrokken bij het nieuwe stelsel van jeugdzorg. Samenwerking van jeugdzorg met het onderwijs is dus van groot belang.

Programma 4

ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT

Sociale voorzieningen

Wij lezen in de voorjaarsnota dat er een stijging van bijstandsgerechtigden in het eerste kwartaal heeft plaatsgevonden die overeenkomt met de geraamde aantallen. In januari van dit jaar zijn wij geweest bij het TDC (Wedeka). Hier is ons door de portefeuillehouder toegezegd dat wij in plaats van de twee maandelijks update van uitkeringsgerechtigden als raad een anders opgezette tussenrapportages zouden krijgen. Hier hebben wij echter nog niets van gezien. Wanneer kunnen wij een nieuw overzicht verwachten met de huidige stand van zaken?

Programma 5

RUIMTE EN MILIEU

Wij zijn de mening toegedaan, dat wij rentmeesters moeten zijn in de omgang met Gods schepping. Energiebesparing en duurzaamheid is en blijft voor de ChristenUnie erg belangrijk. We moeten er rekening mee houden dat op dit terrein steeds nieuwe innovatieve ontwikkelingen plaatsvinden. Daarom is het van belang de

ontwikkelingen en regelgeving te blijven volgen en zorgen dat er mogelijkheden zijn om nieuwe kansen te pakken. De ChristenUnie vindt dat de inwoners van onze gemeente meer bewust moeten worden van de nadelen van fossiele brandstoffen, zodat er draagvlak ontstaat voor alternatieve energiebronnen. Burgerinitiatieven moeten ook op dit terrein worden gestimuleerd.

Wij staan positief tegenover het initiatief om kleinschalige windmolenparken te realiseren in onze omgeving. Wij vragen wel van de initiatiefnemers dat er voor de burgers mogelijkheden komen om te participeren en te profiteren.

Programma 6

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Er komt beleidsinhoudelijk veel op de ambtelijke organisatie af. Denk alleen maar aan de decentralisaties (jeugdzorg, Wet werken naar vermogen en WMO/AWBZ). Het is nu nog afwachten tot welke bijstellingen van beleid het kabinet besluit, maar dat gedecentraliseerd zal worden, staat wel vast. Tegelijk staat de ambtelijke organisatie onder druk van bezuinigingen. Er zijn dus inhoudelijke en financiële redenen om met andere gemeenten samen te werken.

Voor de ChristenUnie is het 'lokaal wat kan en regionaal wat moet' belangrijk. Stadskanaal kan zoals het nu lijkt niet alles op zich af laten komen maar dient een duidelijke keuze te maken. Nu ligt er het rapport "Grenzeloos Gunnen" Het betreft hier een rapport met betrekking tot herindeling. We gaan zoals beschreven en geadviseerd wordt in plaats van de huidige 23 gemeenten naar 6 gemeenten in Groningen, als het aan de commissie ligt die het rapport geschreven heeft. Hier zal nog veel over gesproken worden. Er is echter niet aan te ontkomen dat een keus gemaakt zal moeten worden. Wel willen wij kaders stellen. Voor de ChristenUnie is het van belang dat het voor de burgers meerwaarde heeft. Blijvende aandacht voor de burger van de gemeente Stadskanaal is voor ons vanzelfsprekend. Dit kan naar onze mening allemaal georganiseerd worden middels wijkraden/dorpsbelangen/plaatselijk belang/ handelsverenigingen etc. In de laatste meningsvormende commissievergadering hebben wij aangegeven hoe de ChristenUnie fractie Stadskanaal erover denkt. Kunt u al meer aangeven hoe de gesprekken verlopen met de door ons aangegeven gemeenten m.b.t. herindeling. (Veendam/Pekela/BSV/Oldambt) Nogmaals willen wij benadrukken dat wij de Drentse gemeenten Aa en Hunze en Borger Odoorn niet uit het oog mogen verliezen. De met deze gemeenten aangegane samenwerking dient wat ons betreft gecontinueerd te worden. Het optuigen van allerlei nieuwe structuren dient naar onze mening voorkomen te worden.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Informatievoorzieningen & Automatisering

Deze post is de grootste uitgave. Wij realiseren ons dat dit noodzakelijke uitgaven zijn. Bij reguliere vervanging zouden wij het een goed plan vinden om de uitvoering van ongeveer 10 jaar geleden te herhalen. Wij hebben toen veel goede berichten gehoord over het gratis afhalen van oude computers om deze in te zetten voor stichtingen en organisaties met algemeen maatschappelijk nut.

FINANCIËN EN ECONOMIE

Zoals het voor huishoudens niet is vol te houden om meer geld uit te geven dan er binnenkomt, zo geldt hetzelfde voor overheden. Niet alleen leiden grotere tekorten tot hogere rentelasten, maar ook wordt op die manier de rekening van ons te luxe leven doorgeschoven naar een toekomstige generatie. Zij worden daarmee meer in financiële mogelijkheden beknot dan noodzakelijk is, als wij onze verantwoordelijkheid nu niet nemen. Dat laatste is ook zorgen voor de naaste, namelijk de volgende generaties. Bovendien getuigt het sowieso van wijs beleid om eerst de kosten te berekenen voordat een toren gebouwd wordt, om maar een Bijbels beeld¹ te gebruiken.

Wij moeten onze verantwoordelijkheid nemen, al doet een stapje terugzetten altijd pijn. Anderzijds leeft een groot deel van onze samenleving nog altijd in relatieve weelde. Dat neemt onze zorg voor dat deel van de samenleving waarvoor dat niet geldt, onze zorg voor echt kwetsbare mensen niet weg, zeker niet. De ChristenUnie waardeert de combinatie van vastberadenheid én voorzichtigheid ten aanzien van bezuinigingen. Het einddoel van een sluitende begroting staat vast, maar juist nu de gevolgen van (nieuw) regeringsbeleid nog heel onzeker zijn, is voorzichtigheid op weg daar naartoe vereist. Heel veel wordt bezuinigd zonder dat het een direct merkbaar maatschappelijk effect heeft. Het achterwege laten van prijsstijgingen en veel bezuinigingen op de organisatie waardoor meer pijnlijke beslissingen voor de samenleving gematigd worden, zijn mooi, maar tegelijk moet er wel de bewustheid zijn dat ook deze bezuinigingen zich op den duur kunnen gaan wreken, bijvoorbeeld als minder ambtelijke capaciteit beschikbaar is, etc. Daarnaast is wel duidelijk dat de beleidsarme mogelijkheden langzaam maar zeker uitgeput raken en dat we er niet aan ontkomen ook fundamentele keuzes te maken die onze inwoners echt gaan raken.

U stelt voor, rekening houdende met de risico's, uit te gaan van een taakstelling van €3 miljoen.

De ChristenUnie is van mening dat uitgaande van de door u gepresenteerde gegevens een overschot van €450.000 te weinig is voor het opvangen van de op ons afkomende risico's.

Zeker omdat de risico's van de decentralisaties van een andere orde zijn als het risico van de participatiewet. Doordat er een sociaal akkoord is gesloten tussen kabinet en sociale partners schuift de invoering van de Participatiewet op van 2014 naar 2015. Er is nog veel onzekerheid rondom Wedeka. Als er niets aan de huidige plannen verandert dan is er een risico van €2,8 miljoen voor de gemeente Stadskanaal in 2017. Dit is al €1,8 miljoen meer dan nu in de meerjarenraming van de begroting 2013 rekening mee is gehouden. Uit de krant hebben wij vernomen dat de jaarrekening 2012 van Wedeka €1,5 miljoen gunstiger uitvalt. Zoals het nu lijkt hoeven de deelnemende gemeenten pas in 2014 bij te dragen aan tekorten. Maar zoals hiervoor beschreven blijft het zorgelijk zoals u ook aangeeft.

Wel zijn wij het met u eens dat u met de herstructurering van de SW-sector in samenwerking met de regio dient door te gaan, zodat mogelijk een gunstiger beeld zal ontstaan dan genoemd in bovenstaande.

¹ Lukas 14 vers 28&29

U geeft aan dat er keuzes gemaakt moeten worden in onderdeel C van de Perspectiefnota 2014-2017. Wij als fractie zijn het eens met de door u geformuleerde kaders voor ombuigingen. U geeft aan de raad een aantal onderzoeksoplossingen per programma aan, die in aanmerking komen voor een onderzoek naar ombuigingsmogelijkheden.

Hierover willen wij het volgende zeggen:

Bekijk alle autonome taken of er bezuinigd kan worden, zoals genoemd bij de programma's 1 tot en met 6. Met betrekking tot programma 7, en wel de autonome taken, kunt u van ons verwachten dat wij tegen een verdere verhoging van de onroerend zaakbelasting zijn ondanks een verlaging van de medebewindstaken afval en riolering van programma 5. De onroerend zaakbelasting is wat ons betreft deze raadsperiode meer dan genoeg gestegen.

Met betrekking tot de medebewindstaken:

- Programma 2 onder m Kwaliteitsniveau onderhoud wegen etc. geven wij u mee dat e.e.a. niet ten koste mag gaan van de veiligheid.
- Programma 3 onder f. leerlingenvervoer: Bezuinigen mag niet ten koste gaan van keuzevrijheid.
- Programma 4 onder g schuldhulpverlening. Hier dient gewaakt te worden dat er niet weer een wachtlijst ontstaat.

Voor alle niet door ons genoemde medebewindstaken kunt u wat ons betreft alles onderzoeken.

De ChristenUnie pleit wel voor behoud van goede voorzieningen in de afzonderlijke kernen, waardoor de leefbaarheid op peil blijft.

De ChristenUnie stelt verder het volgende met betrekking tot de nieuwe ombuigingen/bezuiniging voor:

- Kom in september 2013 met een voorstel/uitleg met betrekking tot de ombuigingen tijdens een bijzondere bijeenkomst/raadscommissie.
- U dient wat ons betreft niet te stoppen met voorstellen als u €3 miljoen gevonden heeft. Geeft u het maximale aan ook al overschrijdt dit de €3 miljoen.
- Dan kunnen wij in overleg met u tijdens deze avond richtinggevende keuzes geven aan u voor het definitieve voorstel welke behandeld zal worden tijdens de begrotingsvergadering in november 2013.
- Om dit nu al te doen is voor ons te vroeg. Wij hebben immers niet het financiële overzicht en het zicht op de daaruit voortvloeiende consequenties van alle individuele onderdelen van elk programma. Dit kunt u ons dan ook aangeven op deze door ons gevraagde avond.
- Wat vindt u als college, en daarbij de vraag ook gericht aan de andere fracties, van dit voorstel?

Slotwoord

De Bijbel leert ons dat zaaien en oogsten niet zullen ophouden tot de wederkomst van Christus. De ChristenUnie wenst iedere inwoner van Stadskanaal en daarbuiten van harte toe om naar die wederkomst uit te zien. Dit betekent niet dat wij achterover kunnen leunen maar dat wij actief moeten zijn. De ChristenUnie wil daarom blijven samenwerken met het college en de andere fracties om tot goede besluiten te komen.

Tenslotte

Voorzitter, wij wachten de reactie van het college op onze bijdrage af en zullen waar nodig in de tweede termijn nog reageren. De ChristenUnie wil het college en ambtenaren Gods zegen toewensen bij de uitwerking van de Voorjaarsnota, Perspectiefnota en de ombuigingen. Want het verwachten van Zijn zegen is bouwen op het vaste Fundament.

Psalm 127: Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden de bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaakt, tevergeefs waakt de wachter.